

UDENRIGSMINISTERIET

Den 3. maj 2006

Spørgsmål i Folketinget nr. S 4369
af 28. april 2006 til udenrigsministeren
fra Morten Messerschmidt (DF):

Spørgsmål nr. S 4369:

”Hvilke militæraktioner har Danmark i kraft af sit forsvarsforbehold i EU været afskåret fra at deltage i?”

Svar:

I spørgsmål nr. 16 til udenrigsministeren fra Folketingets Europaudvalg af november 2005 blev der spurgt til, hvor mange gange det danske forsvarsforbehold har været anvendt i forbindelse med EU-operationer. Som svar oplystes, at:

”Som anført i besvarelsen af udvalgsspørgsmål nr. 15 af 9 november 2005 er Danmarks forvaltning af forsvarsforbeholdet beskrevet i Folketingets publikation ”EU’s fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik – fra erklæringsdiplomati til militær krisestyring” fra april 2005. Som det fremgår af publikationen, har det danske forsvarsforbehold været anvendt i forbindelse med EU’s iværksættelse af militære operationer. Det drejer sig om:

- EU’s militæroperation i Makedonien (Concordia) i 2003
- EU’s militæroperation i Den Demokratiske Republik Congo (Artemis) i 2003
- EU’s militæroperation i Bosnien-Hercegovina (Althea) i 2004.

Hertil kommer, at forbeholdet blev anvendt i juni 2005 i forbindelse med den fælles aktion om støtte til den Afrikanske Unions mission i Darfur i Sudan, der ud over civile elementer også indeholder en klart adskilt militær del. Som nævnt i besvarelsen af udvalgsspørgsmål nr. 15 af 9. november 2005 fremgår det af retsaktens ordlyd, at Danmark som følge af forsvarsforbeholdet ikke er omfattet af den militære del.

Endelig kan det oplyses, at der under Maastricht-traktaten var tale om, at Danmark anvendte forsvarsforbeholdet i alle tilfælde, hvor retsakter blev vedtaget med hjemmel i artikel J.4. stk. 2, der omhandlede inddragelse af WEU, idet denne bestemmelse netop henviser til afgørelser og aktioner med indvirkning på forsvarsområdet. Konsekvensen heraf var, at aktivering af forbeholdet i disse tilfælde er sket, uden at der er taget konkret stilling til indholdet af beslutningen. Derved kunne forbeholdet – under Maastricht-traktaten – også ramme civile operationer. Forbeholdet blev således bl.a. påberåbt i 1998 og 1999 i forbindelse med en EU-beslutning om udvidelse af en WEU-politimission i Albanien. Der henvises til kapitel 7 i DUPI’s udredning fra 2000: ”Udviklingen i EU siden 1992 på de områder, der er omfattet af de danske forbehold.”

I tillæg hertil bemærkes, at EU – på anmodning fra FN – forventer at bidrage til stabiliteten under valgene i Den Demokratiske Republik Congo (DRC) senere på året. Bidraget ventes at ske gennem indsættelse af en EU-styrke, som – afhængig af situationen – vil skulle beskæftige sig med evakuering af personel, lufthavnssikkerhed og støtte til FN's fredsbevarende tropper i DRC (MONUC). Der vil nok blive tale om pre-deployering af 400–450 soldater med mulighed for med kort varsel at trække på ekstra udstyr og personel i regionen. Foruden et militært bidrag vil der blive tale om en midlertidig udvidelse af den eksisterende ESDP-politimission i DRC. Der skønnes således at være behov for op mod 40 politifolk til at rådgive i opretholdelse af offentlig orden. EU's bidraget iværksættes gennem to separate retsakter. Én for det militære og én for det civile bidrag. Som følge af forsvarsforbeholdet deltager Danmark ikke i det militære bidrag.